

Finansijska analiza i odlučivanje

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.
Konsultant za poslovni razvoj

Šta je finansijska analiza?

- Finansijska analiza je detaljno ispitivanje finansijskog i ekonomskog stanja i rezultata poslovanja privrednog subjekta, koje se vrši:
 - deskripcijom (opisom),
 - ocjenom,
 - poređenjem,
 - kvantifikacijom poslovnih rezultata, bilansnih stavki, izvještaja i računa.
- Analiza finansijskih podataka treba blagovremeno da ukaže strateškom menadžmentu na pozitivne i negativne aspekte poslovanja preduzeća.
- Kvalitetna analiza finansijskih podataka podrazumijeva 2 scenarija:
 - optimističan - utvrđuju je maksimalne finansijske vrijednosti i pokazatelji
 - pesimističan - utvrđuju je minimalne finansijske vrijednosti i pokazatelji.

Značaj finansijske analize

- Analiza finansijskih podataka treba da obezbjedi pravovremene informacije i izvještaje ne samo za strateški menadžment, nego i za sve poslovne funkcije u preduzeću.
- Analizom finansijskih podataka neophodno je znati protumačiti (automatizirane) podatke iz izvještaja odnosno pojedine alate finansijske analize potrebno je znati koristiti, kako bi se donijele buduće strateške odluke za uspješno poslovanje preduzeća.
- Osoblje koje vrši analizu finansijskih podataka treba da bude educirano da analizira finansijske podatke:
 - iz internih procesa,
 - ali i finansijske podatke sa tržišta odnosno da koristi sekundarne baze podataka iz vanjskih izvora.

Vrste finansijske analize

- Postoje različite vrste analize finansijskih podataka:
 - statistička analiza
 - racio analiza
 - analiza tržišta
 - analiza trenda
 - strateška portfolio analiza
 - analiza konkurenčije
 - benchmarking analiza
 - dubinska analiza poslovanja (tzv. due diligence)
 - kreditna analiza
 - itd.

Prednosti racio analize

- Racio analiza – predstavlja instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća.
- Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izveštaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.
- Potreba sagledavanja određene veličine u odnosu sa nekom drugom poizilazi iz činjenice da izolovan podatak često ima malu ili nikakvu analitičku vrijednost.
- Racio analiza finansijskih izvještaja bavi se istraživanjem i kantificiranjem analitički važnih odnosa između pojedinih bilansnih kategorija sa ciljem ocjene finansijskog položaja i rentabilnosti preduzeća.

Benchmarking analiza

- Benchmarking analiza:
 - je instrument analize i planiranja koji se temelji na usporedbi vlastite organizacije s "najboljima u klasi" konkurentnih organizacija, ali i organizacija u drugim djelatnostima
 - pruža mogućnost učenja i poboljšavanja vlastitog poslovanja.
- Primjenom alata benchmarking analize postiže se:
 - unapređenje kvalitete proizvoda i usluga,
 - unapređenje poslovnih procesa,
 - povećanje zadovoljstva kupaca,
 - otvaranje novih poslovnih mogućnosti,
 - postizanje konkurentske prednosti i
 - povećanje profita.

Finansijsko upravljanje i odlučivanje

- Finansijsko upravljanje podrazumijeva regulisanje poslovnih procesa na osnovu finansija.
- Finansijsko upravljanje je usko povezano sa finansijskim odlučivanjem.
- Finansijsko odlučivanje može biti jednostavno, ukoliko je unutar poslovne organizacije kreiran odgovarajući sistem. Ukoliko to nije slučaj, finansijsko odlučivanje može biti veoma neizvjestan proces.
 - U kojoj mjeri će strateški menadžment dozvoliti da neizvjesnost finansijskog odlučivanja preraste u izvjestan finanasijski rizik, zavisi od stepena rizika koji je donosilac odluke spremni prihvati.
- Svi pojedinci (menadžeri) nisu podjednako sposobni i spremni donositi finansijske odluke.

Prednosti finansijskog odlučivanja koje je zasnovano na limitima

- Finansijsko odlučivanje zasnovano na limitima vrši se sa ciljem:
 - delegiranja procesa odlučivanja na niže nivoe upravljanja
 - utvrđivanja odgovarajućeg stepena izloženosti riziku od strane donosilaca (finansijskih) odluka.
- Finansijsko odlučivanje zasnovano na limitima izloženosti riziku u svojoj poslovnoj praksi najčešće primjenjuju banke i druge finansijske institucije.
- Osnovna prednost finansijskog odlučivanja na osnovu limita je u mogućnosti praćenja raspoloživih sredstava za konkretne projekte, odjele ili aktivnosti, koji su u nadležnosti donosioca odluka.
- Definirani limiti odlučivanja služe za planiranje i praćenje troškova po određenoj grupi, mjestu ili sredstvu potrošnje u preduzeću (npr. profitni i neprofitni centri i sl.).

Kontroling - podrška procesu finansijskog odlučivanja

- Kontroling - instrument finansijskog upravljanja
 - predstavlja podršku strateškom menadžmentu u procesu finansijskog odlučivanja.
- Kontroling ima važnu ulogu:
 - “čuvar” opšeg interesa i vrijednosti preduzeća
 - proaktiv i
 - inicira promjene u preduzeću (pri finansijskom odlučivanju).
- Zadaci kontrolinga:
 - operativno planiranje (npr. budžetiranje)
 - postavljanje mjerila (npr. utvrđuje limite)
 - mjerenje rezultata (npr. statistička analiza)
 - upoređivanje (npr. racio analiza)
 - procjenu odstupanja (npr. analiza trenda)
 - i predlaže korekcije (npr. benchmarking analiza).

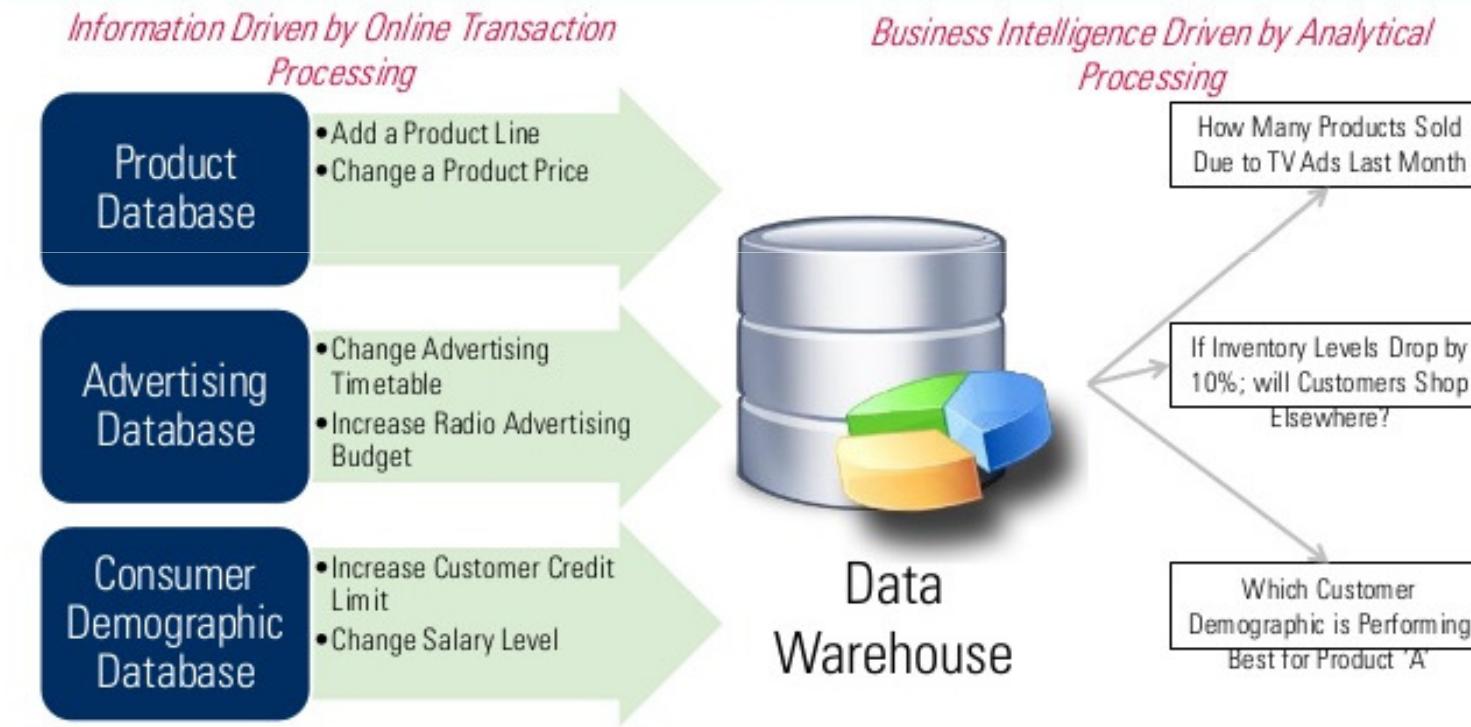
Poslovna inteligencija

- Poslovna inteligencija (eng. Business Intelligence, BI) je:
 - proces prikupljanja podataka i informacija, nakon čega ti podaci i informacije prolaze odgovaraju analitičku obradu da bi postali znanje
 - skup metodologija i koncepata za prikupljanje, analizu i distribuciju informacija uz pomoć različitih softverskih alata
 - sposobnost shvaćanja i brzog snalaženja nekog preduzeća u novim uvjetima poslovanja
 - jedna od tehnika poslovnog izvještavanja, koja omogućava pronalaženje informacija potrebnih za lakše i tačnije donošenje poslovnih odluka.
- Poslovnu inteligenciju čine 4 sastavnice odnosno inteligencije: klijentska inteligencija, kompetitivna inteligencija, inteligencija opskrbnog lanca i unutarnja inteligencija preduzeća.

Zaključak

Business Intelligence Example

Hvala na ukazanom povjerenju !

- ▶ Kontakt:
 - lejla.softic@savjetnik.ba
 - www.savjetnik.ba